

Vormgever van ontwikkelingsbeleid

Als bekwaam cijferaar met een sterke mening oefende hij onder meer invloed uit als adviseur van Jan Pronk.

Hij was een Tinbergiaan, net als ik', zegt oud-minister Jan Pronk over professor Wouter Tims, die op 9 mei op 79-jarige leeftijd overleed.

Tims was volgens Pronk een van de *founding fathers* van de praktische advisering van ontwikkelingslanden op grond van de macro-economische modellen die de Nobelprijswinnaar Jan Tinbergen had ontwikkeld. 'Ik ken hem vooral van zijn wetenschappelijke analyses. Hij was ouder dan ik en had al jarenlang voor Harvard in Pakistan gewerkt toen ik hem ontmoette.' Tims heeft enorme invloed gehad op het Nederlandse ontwikkelingsbeleid, onder meer als een van de adviseurs van Pronk.

Van 1977 tot 1995 combineerde hij het hoogleraarschap aan de Vrije Universiteit met de functie van directeur van de Stichting Onderzoek Wereldvoedselvoorziening - een gezaghebbende club die voortkwam uit de illustere Club van Rome.

Daarnaast was hij van 1992 tot 1996 voorzitter van het ICCO, de interkerkelijke organisatie voor ontwikkelingssamenwerking.

Hij was ook voorzitter van de buitenlandcommissie van de PvdA, lid van de Evert Vermeer Stichting en bestuurslid van de Triodos Bank. Tijdijk was hij verder directeur Ontwikkelingssamenwerking op het ministerie van Landbouw en ook nog bewindvoerder namens Nederland, België, Luxemburg, Ierland en Zwitserland bij het International Fund for Agricultural Development in Rome.

Crisisjaren

Tims werd in 1930 in een Nederlands-hervormd gezin in Rotterdam geboren. Zijn vader was daar belastingambtenaar en hij bleek al snel aanleg te hebben voor cijfertjes. Hij studeerde economie aan de Economische Hogeschool in Rotterdam. Volgens professor Michiel Keyzer die in 1977 zijn adjunct werd bij de Stichting Onderzoek Wereldvoedselvoorziening, werd hij gevormd door de crisisjaren dertig. 'Hij zag als klein kind met eigen ogen de armoede en stempelarij. En hij wilde dat zo iets nergens meer zou voorkomen.'

Tims was volgens Keyzer een bewaam cijferaar met een helder in-

Wouter Tims

zicht. Hij was vriendelijk en een goed netwerker. 'Hij deed voor de Stichting de externe contacten, ik hield mij vooral met de interne zaken bezig.' Na zijn studie werkte hij bij het Centraal Planbureau. Daarna kwam hij in dienst van de Harvard Group voor Pakistan, wat leidde tot zijn benoeming als directeur van het Policy Analysis and Projection Department van de Wereldbank. Keyzer: 'Zijn taak was de data van ontwikkelingslanden te controleren en slechte data door te prikken. Daar had hij weinig moeite mee. Hij zag het onmiddellijk als er met de cijfers was gerommeld. Hij stuurde ze terug of hij zond zijn eigen mensen naar die landen om betrouwbare cijfers op te halen.' Veel ontwikkelingslanden creëerden een waar doolhof rond hun cijfers, maar Tims wist ze altijd te doorgronden.

In 1972 had de Club van Rome een rapport uitgebracht over de dreigende uitputting van grondstoffen. Hierbij was onder meer uitgegaan van een verdubbeling van de wereldbevolking. Een groep van vier hooglera-

ren met Jan Tinbergen nam het initiatief om een model te ontwikkelen waarin de voedselvoorziening voor de wereldbevolking centraal stond. Dit leidde tot de oprichting van de Stichting Wereld Voedselvoorziening die eerst kantoor hield in Wageningen en Amsterdam en later werd geconcentreerd in Amsterdam. Tims zorgde er achttien jaar lang voor dat de onderzoeksresultaten de beleidsmakers bereikten.

Opiniestukken

Maar hij was meer dan een cijferaar. Hij stak zijn eigen mening zelden onder stoelen of banken en schreef talrijke opiniërende stukken. 'Vrije migratie is goed voor de economie', constateerde hij in 1994 in *de Volkskrant*. Het Westen wordt door arbeidsmigratie concurrerder en de ontwikkelingslanden worden rijker. Maar hij zei er toen al bij dat vrije migratie een illusie zou zijn. Vlak na zijn pensionering in 1996 werd hij getroffen door een herseninfarct. 'Hij bleef helder van geest, maar zijn analytisch denkvermogen liet hem daardoor wel in de steek', aldus zijn echtgenote Nel Tims. Vier jaar geleden schreef hij nog zijn eigen memoires. Uiteindelijk werd de ziekte van Kahler hem fataal.

Peter de Waard